

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIECENY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-GA ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz politywy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem l. 40, w tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 5. Wyraz. Nadesłane ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 100 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

TEATR URANJA

Program od wtorku 26 do piątku 29 maja

Bandyci i zwierzęta

Wysocy ciekawy dramat w 3 dużych częściach

Kronika Gaumont'a (nat.) Zjazd futurzystów (b. k.)
Syn adeptowany (komedia)

Sensacja! Na scenie: Sensacja!

Królowej ognia i elektryczności

MARJI WOLTA

od ciała Marji Wolta można zapalać pochodnie, węgle i lampki elektryczne, cygara papierosy i t. d. Wytrzymuje prądu do 6,000 volt. Między innymi Kaźń w Ameryce! Coś nieprawdopodobnego! Najciekawszego

Dziś w Uranji!!! nad program wszystkich obrazów

Tajemnica pokoju № 100

Ostrej treści farsa w 3-ch częściach wykonana przez najlepszych ulubieńców Warszawskich.

Teatr PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 334.

Program od wtorku 26 do piątku 29 Maja r. b.

Bandyci i zwierzęta

Dramat w 4-ch częściach.

Wielki pożar Warszawskich składów (nat.)
Małeczka baba Świsłulkin i S-ki (kom.)
Kronika Gaumont'a (nat.)
Dziewicze zabawy (fantazja)
Nieboszczyk swatem (komedia w 1 ak.)
Podróż po południowej Francji (z nat.)

Na scenie:
pod artystycznym kierunkiem
Wł. Glogera

TO POLITYKA

Bardzo znakomita farsa w 1ym akcie

CZĘSTOCHOWSKA FABRYKA ZAPAŁEK

Tow. Akc. „W. A. Łapszyn”

dawniej „Sachs i Piesch”

została uruchomiona. Obstalunki przyjmuje Warszawski Oddział Tow. Akc. „W. A. Łapszyn” ul. Królewska 29a.

TEATR „ODEON” II ALEJA № 43.

KRZEMIŃSKIEGO Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od środy 27 do piątku 29 Maja

Dziś najwybitniejsza sensacja chwili! Słynny obraz agitacyjny wydany przez T-wo „Przyjaciół Pokoju”

Niech będzie przeklęta wojna!!!

Maks oberkelerem | **Dziennik Pathé № 266b.**

Znakomita komedia MAKSA LINDEBA | Kronika chwili bieżącej.

Na scenie: Tylko kilka występów szanowanego komika teatrów warszawskich **TADEUSZA POLA** ze swoim repertuarem.

Z powodu bardzo kosztownej dzierżawy obrazu, ceny miejsc podwyższone o 5 kop. 3-ie miejsce — ceny zwykłe.

Obraz ilustruje okropności wojny przyszłej, w której walczący postępują się będą nowoczesnymi zdobyczami nauki. 3 wielkich części. — Całość w kolorach naturalnych.

Nad program: Uroczystości w Częstochowie 19 maja r. b. (zdj. wł.)
1. Pochód do pomnika. 2. Nabożeństwo przy pomniku. 3. Składanie wieńców przez wojtów-delegatów. 4. Defilada wojsk przed pomnikiem, z J. E. Jenerał-Gubernatorem na czele. 5. J. E. Jenerał-Gubernator w klasztorze. 6. Cwiczenia sokolskie wykonane przez dzieci szkolne.

Lekarz-Dentysta

Stefan BARYLSKI

Przyjmuje od 10-1 i od 4-7
Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

SAMOCHOODY

DOROZKI

Inż. MATULEWICZA
Teatralna 58/60. Knrs po mieście 40 k. na stacje kolei H-K. rb. 1 Kurs za miasto do umowy.

E. GRABOWSKI

GEOMETRA upraw. przez Minia. Spraw. CZĘSTOCHOWA, II-GA ALEJA 29.

Na mocy upoważnienia N. Piotrkowskiej gub. Komisji do spraw władz celników wykonuje po działy patwisk, tamiszy gruntowe, separacjiserwitutów i t. p.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne

R. Filipowicza

II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjmuje: od 9-1 i od 3-7 p.p. prócz niedzi. i świąt
Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

Bezsprzecznie

„TITU”

(Tuout) najlepszy do zabezpieczenia futer i zimowych ubrań od moli.
Nie plami. Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

PRACOWNIA

i skład gotowego obuwia robota solidna po cenach możliwie przystępnych.
Polecając się względem Sz. Publiczności
Jan Dźwigalski i S-ka
2 Aleja 19 gdzie teatr Paryski w podwórzu

Lecznica zębów i jamy ustnej

M. Puchalskiego

Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne.
Ceny niskie.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny przystępne

Olimpia Varietté

III Aleja przy parku

Na wycieczce.

W dolinie Bentkowskiej pod Ojcowem grono turystów podziwiała znajdujące się tam dwa prześliczne wodospady.

Pośród obecnych wybuchły coraz okrzyki zachwytu na widok białej smugi wodnej, ukazującej się z pośród bujnych krzewów i ziół.

Jakież to pięknel zawołała jedna z pań. Zachwycającej! — wtórowała druga. Istotnie ładne te wodospady rzekł z powagą podtataśnięty już jegomość — ale ja im mam do zarzucaenia jeden feler.

Jaki? jaki? spytały ciekawie panie. Ze zamiast wody, nie płynię w nich koniak Szustowa, którym bym się chętnie pokrzepił w tej chwili.

Nasza apolityczność.

Niejednokrotnie akcentowaliśmy w naszym piśmie, że sprawa polska nie przestała być kwestią międzynarodową. — Cokolwiek odnośnie rządu i popierające je społeczeństwa nie czyniłyby w celu zepchnięcia z tego międzynarodowego stanowiska kwestii politycznej, zepchnąć się ona nie da siłą samej rzeczy — istnieniem w jednym skupieniu dwudziestomilionowego narodu z odrębną samoistną kulturą, z przeszłością silnego historycznego państwa, obdarzonego geniuszem we wszy stkich dziedzinach sztuki i wiedzy.

Połżeni na rubieży między światem słowiańskim a germańskim z konieczności musimy odegrać rolę czynną, a nie bierną w tych dziejowych zapasach, które wcześniej lub później nastąpić muszą.

Rola ta tem będzie wygodniejsza, — tem więcej przyniesie nam korzyści, im bardziej będziemy do niej przygotowani politycznie, im bardziej będziemy zdolni do skojarzenia naszych aspiracji w jedno ognisko w tym decydującym momencie.

Nawet możemy w swym rozumowaniu pójść dalej. Możemy z pewnem — przybliżeniem prawdopodobieństwem twierdzić, że w miarę dojrzewania samych przeświadczenia o tej roli, w miarę naszego przygotowania do spełnienia jej — moment decydujący przybliża się.

Dojrzałość polityczna narodu polskiego go będzie hasłem zapasów bojowych dwóch światów.

Niedawno mieliśmy sposobność rozmawiać z wybitnym Francuzem, który bliżej zna nasze społeczeństwo, który je badał z punktu widzenia interesów swojej ojczyzny — Francji i który nam powiedział:

„Bułgarów nikt specjalnie nie kochał, a jednak Bułgaria istnieje. Albańczyków jeszcze mniej kochają, ale Albania będzie. I was specjalnie nie kochają, choć moglibyście rościć prawo do pewnych sympatji, ale wam powiem, że wycie bardziej potrzebny światu niż Bułgarzy lub Albańczyki, tylko należy dążyć, aby się z wami miłano liczyć, żebyście całym swoim postępowaniem wykazali, że jesteście konkretem, a nie abstrakcją, bo abstrakcyjna Polska nikomu nie potrzeba.

„Ale u was źle się dzieje. Przedewszystkiem, lubicie próżnować. Dla tego do późnej starości musicie pracować na chleb, bo za młodo nie zdążyliście oszczędzić na starość. Jesteście więc biedni.

„Powtórze miłość ojczyzny to u was

Dziś w czwartek występy pierwszorzędných sił atrakcyjnych.

1. The Boston Boys (komiczni żonglerzy)
2. Wojciech Wróblewski (monogolista polski)
3. Fenomenalna tresura psów, prof. LAFTMANA.
4. Józef Józefowicz (Polsko Salonowy humorysta komik)

Walozą następujące pary:

- 1) Spevacek, szamp. świata (Praga czeška) — Pietrzak (Łódź)
- 2) D-r Ramze szamp. świata (Ameryka) — Radames szampion Europy
- 3) Roland (Poznań) — Seżyeh Kirgiz (Turkestan)

Początek o godzinie 8 wieczorem.

DOSTAC MOŻNA WSZĘDZIE

KALODONT

Kiezbędny

Krem i Elikzir do zębów

zbadany przez urzędy
lekarские.

(Wiedeń 3 czerwca 1887 r. i Pa-
ryż 3 kwietnia 1890 r.)

Przy użyciu zęby pozostają czyste,
BIAŁE I ZDROWE.

tylko na ustach; zawiść, niesnaski zawsze górują u was nad dobrem ogólnem, posiadacie porwy, nie macie stałości.

„Tylko wśród waszego społeczeństwa mogą się cieszyć powodzeniem różni Makowiccy, Studniccy, Stapińscy, dla których ideałem przyszłej Polski, to warcholstwo polityczne.

„Różnica zdań wszędzie istnieje, — istnieje kłótnie, walki, ale są momenty w dziejach każdego narodu, kiedy różnice zdań winny milknąć i otóż warcholi w tych momentach nie umieli zamilczeć; przeciwnie, oni te momenty wyszukują dla wykazania swej odrębności, choćby ta była najbardziej głupia i przewrotna. I znajdują zwolenników!

„Jesteście apolityczni. Nie wiecie kiedy się kłócić można, a kiedy iść razem. Brak wam patriotyzmu i przeto nie prędko wasze marzenia się spełnią“.

Rozmowa z tym Francuzem głęboko utkwiła nam w pamięci. Świeżo przypomniał mi się sobie z powodu wypadków amerykańskich.

Było to oczywiście, — że Rodacy nasi za opiekę okazaną im przez Stany Zjednoczone w zakresie pielęgnacji potrzeb duchowych — w razie potrzeby, zjawia się w pierwszych szeregach obrońców przybranej ojczyzny. Na dowody nie potrzebowaliśmy długo czekać. 30 tysięcy sokolstwa polskiego ofiarowało swe życie Stanom w walce z Meksykiem. Rozumiemy zatem, że Rodacy nasi winni są spełnić swój obowiązek względem przybranej ojczyzny, nawet przekonani byliśmy, że to uczynią, ale absolutnie nie możemy podzielać ich entuzjazmu dla sprawy, a tembardziej porównania — tych amerykańskich legionów do legionów włoskich.

Te ostatnie miały konkretną wartość dla naszej sprawy, kiedy amerykańskie dalekie od tego. Entuzjazm amerykańskich Polaków dla walki o podobny Meksyk, to tylko nowy dowód naszej apolityczności, to tylko dowód, że nas zawsze można użyć do tego, do czego się chce, chociażby to było niezgodne z naszym interesem narodowym.

Daleka nasza jutrzienka!

Gl. Lom.

KAFLE MISTOWSKIE I PRUSKIE.
INSTALACJA PIECOW I KUCHEN.

L. Nieprzecki i S-ka
Teatralna № 34; Telefon № 321

Popisy naszych maleńkich.

Poruszone w n-rze 143 „Gońca Czesłochowskiego“ przez jedną z matek kwestja popisów naszych milusińskich nie powinna pójść w zapomnienie, lecz poruszyć tę sferę rodziców, która z całym przejęciem się i zadowoleniem pcha swoje dzieci do wszelkiego rodzaju popisów.

Oczywiście nie innego tu przez nich nie przemawia, jak próżność, gdyż każdej zwłaszcza matce pocholebia to bardzo, gdy jej dziecina potrafi układnie i efektownie wystąpić publicznie i gdy tem może przed znajomymi się pochwalić.

Nie tyle więc oskarżamy o to zakłady frebrowskie, które, urządzając popisy, robią właściwie to, co się rodzicom podoba, lecz tych ostatnich, którzy albo tolerują, albo są mocno radzi z wszelkiego rodzaju popisów swych dzieci.

Wielka pobudliwość nerwów dziecięcych powinna w rzeczy samej przedewszystkiem być brana pod uwagę. Na własnym dziecku spostrzegłam, że każde przedstawienie kinematograficzne czyni na niem takie wrażenie, że w nocy się budzi bezustanku, a w dniu przed lustrem i w zabawie wciąż imituje miny i pozy teatralne. Cóż dopiero dzieje się z dzieckiem, gdy samo bierze w popisy czynny udział! Z drugiej strony próżność, żądza bycia, sztuczność i teatralność w późniejszym życiu — rozwija się ztąd bezwarunkowo.

Przy sposobności, gdy mowa o frebłówach, chcę zrobić uwagę, że większość matek nie zdaje sobie sprawy, nad właściwym celem zakładów frebłówskich. Zdałoby się, że idzie tylko o to, by pozbyć się dzieci z domu na pewien czas, by nie przeszkadzały nam w zajęciu. Kład zainteresowanie nasze zdaje się ograniczać do robótek i cenzurki przyniesionej z frebłówki, oraz popisów urządzanych w pewnych okresach roku. A co tam dzieci nasze robią ponadto, w jakich warunkach hygienicznych i moralnych przebywają, o to się mało troszczymy.

Większość zakładów frebłówskich rozmija się często z głównymi zasadami wielkiego ich założyciela — Froebła. Dostarczyć dzieciom dużo powietrza, słońca, przestrzeni, swobody ruchów, otóż jeden z pierwszych celów wielkiego reformatora wychowania.

Tymczasem, jak się rzecz przedstawia w praktyce? Przez większą część godzin gromadka dzieci trzymana jest w ciasnych pokoiach, większa sala służy tylko do śpiewów i gier. Oczywiście powietrze w takich pokoiach jest duszne, zwłaszcza w zimie, gdy obawa zaziębienia dzieci każe trzymać okna zamknięte. Ta sama obawa, prawdopodobnie, pozwala tylko wyjątkowo wyprowadzać dzieci na powietrze. Większą część czasu dzieci spędzają, siedząc nad robótkami, wierszykami, opowiadaniem etc. Gimnastyka lub gry ruchowe małą odgrywają rolę.

Ciasnota naszych mieszkań i potrzeba spokoju i ciszy dla starszych krewni dziecko na każdym kroku w domu, nie pozwalając wyładować mu swej energii, Frebłówna właśnie powinna zadośćuczynić tym potrzebom dziecięcego wieku. Rozumie się, że w tym celu potrzebne jest specjalne pomieszczenie. Zakład taki musi mieć obszerną salę na zime, stosownie przewietrzaną, a na inne poroki obwiązkowo ogródek, gdzieby dzieci cały czas spędzały na zabawie i zajęciu.

Niechby się stworzył u nas tego rodzaju zakład, zastępujący choć w części wieś, a rodzice nie zawahali by się płacić miesięcznie o rubla więcej za swe dziecko. Racjonalnie urządzona frebłówka ściągłaby i większą liczbę dzieci, gdyż dziś niejedna matka uważa za pożyteczniejsze wysłać swe dziecko do parku, lub ogródka, jeśli go ma przy domu, niż pozwolić mu przesiadywać w ciasnej frebłówce.

Matka.

Częstochowa 26 maja 14.

Z Zawiercia.

Koresp. własna „Gońca Czesłoch“.

— Skutki pijanstwa.

Włóznica fabryki Huldzyńskiego poślany zodzięła dla pogorzelnów wsi Łońnice, wracając z powrotem w stanie mocno podchmielnym spadł z wozu, potłukł się i poranił fatalnie, w takim stanie przeleżał całą noc w rowie. Konie zaś z potulczonym wozem wróciły same do fabryki.

— Koncert na pogorzelnów Łońnicy. Orkiestra fabryki „szklarskiej“ w d. 23 bm. urządziła koncert ze wspólnym udziałem chórow fabryki Erbergo w sali szkolnej przy ul. Pileckiej, na rzecz pogorzelnów wsi Łońnicy. Czystego zysku osiągnięto około 100 rubli.

— Taksa dla dorozkarczy.

W tych dniach zatwierdzona została przez gubernatora taksa dla dorozek w Zawierciu. Ceny przejazdu ze stacji kolejowej do Wielkiego, Małego i Kromolowskiego Zawiercia 20 kop. parokonka, 15 kop. jednokonka w dzień, a w nocy (od 11 do 7 rano) 30 kop. i 25.

Do fabryki Huldzyńskiego i na Argentyń 35 kop. parokonka, 30 kop. jednokonka, a w nocy 50 kop. i 40.

Na emtaraz 25 kop. parokonka, 20 kop. jednokonka.

Za godzinę jazdy w dzień 50 kop. 40 kop., w nocy 65 kop. i 55 k. Na następne godziny parokonka 30—45 k. a jednokonka 25 k. i 20.

Za niestosowanie się do powyższej taksy winni będą Karani z mocy par. 29 ust. przęd sąd, prócz tego niepoprawni pozabawieni będą prawa jeżdżenia dorozką.

Inowacja powyższa jest wielce pożądana, gdyż z tego powodu były cią-

Epilepsja uleczalna.

Epilepsja czyli padaczka (choroba św. Walentego) ciężka choroba nerwowa, polegająca na periodycznym pojawieniu się ataków konwulsji. cierpienie dotychczas uważane za nader uporczywe i trudno poddające się leczeniu, stało się obecnie radykalnie uleczalnem. Zawszeżać to należy nowemu środkowi „Epileptikon D-ra Weilla”, który zresztą za granicą znany jest od lat kilkunastu i stosowany powszechnie przez ogół lekarzy. Prof. Dr. Forel, Dr. Wilhelm komunikują, iż „Epileptikon D-ra Weilla” przysłużył się w wielkim stopniu medycynie, działa on miarownie z nadzwyczajnym skutkiem dla źle odżywionych i wrażliwych epileptyków i innych nerwowych.

„Epileptikon D-ra Weilla” dostać można we wszystkich aptekach i większych składach aptecznych. **Odział Chemicznej fabryki D-row Weill we Frankfurcie n/M dla Rosji Warszawa ul. Foksal № 18**, wysła literaturę naukową na żądanie bezpłatnie. Oryginalne pudełko „Epileptikonu D-ra Weilla” opatrzone są plombą komory rosyjskiej oraz № 649 pozwolenia głów. urzędu lekarskiego w Petersburgu.

głe zatargi publiczności z dorozkarczami, którzy nakładali dowolną cenę za kurs jazdy i w wielu razach kazali sobie płacić rubla za kurs.

Dwa pożary.

Przed paru dniami spalił się dom Kowalczyka przy ul. Szerokiej, a w dniu zaś wczorajszym t. j. 26 b. m. o godz. 3 rano ogień pochłonął 4 domy i 2 oficyny drewniane przy ul. Aptecznej, pożar ten mógł przybrać bardzo poważne rozmiary, gdyby nie rychła pomoc straży ogniowej Akc. Tow. „Zawiercie”, która puściła w ruch sikawkę parową, broniąc dostępu ognia do sąsiednich zabudowań. Jednocześnie się brała Akcyjna przybyły i inne miejscowe straże ogniowe i dzielnie prowadziły akcję ratunkową. Przyczyna pożaru dotąd niewiadoma, straty wynoszą kilkanaście tysięcy rubli. Wypadku z ludźmi nie było, tylko jeden strażak został poraniony przez walący się komin. Niebezpieczeństwo utraty życia poszwankowanym nie zagraża.

Oblawa.

W ubiegłą sobotę miejscowa policja ze współudziałem sąsiednich straży ziemskich dokonała ścisłej rewizji dzielnic „Argentyna”. Wynik rewizji był bezskuteczny nikogo nie aresztowano.

— Echa zabójstwa rzeźnika. Zabójcami s. p. Korpaka — rzeźnika w Zawierciu, o czym już pisaliśmy, byli: Władysław Zieliński lat 17, Jan Piętkat lat 19, Piotr Zielenka lat 23, Szczerbek Marian lat 18.

Pogrzeb s. p. Feliksa Korpaka odbył się w dn. 23 b. m. Za trumną postępowali tłumy ludu, bowiem nieboszyk cieszył się ogólną sympatją.

Lux.

TELEGRAMY.

Rezygnacja Koła Polskiego.

Petersburg 27. W związku z odrzuceniem przez Radę państwa samorządu Królestwa Polskiego rozszły się pogłoski, że Koło Polskie zamierza i w korporację złożyć mandaty poselskie do Dumy.

W ciągu dnia dzisiejszego odbyło się w tej sprawie nadzwyczajne posiedzenie Koła. Na wniosek złożony przez kilku członków Koła, aby opuścić Dumę, odezwały się głosy, że przedstawiciele dwunastomilionowego narodu nie mogą poznać swych stanowisk bez upoważnienia wyborców.

Skandal.

Petersburg 27. Na posiedzeniu wczorajszym w dyskusji nad etatem ministerjum sprawiedliwości. Podczas przedmówienia prawnicowa, Szubińskiego, wywołano skandaliczne zajście. Kiedy Szubiński wspominał ubocznie o pogrzebach, że „Riecz” brała pieniądze od Finlandczyków, Milukow, zawołał z miejsca „Nikczemnik, to!”

do Milukowa. „Bydło! swółocz bita po mordzie!”

Szubiński zwracając się do Milukowa: „pluję na nikczemnika.”

Kierenski z miejsca: „Szubiński bez czelny igrz.”

Za te awantury przewodniczący zaproponował wydalenie na jedno posiedzenie Milukowa, Puriszkiewicza, Szubińskiego i Kierenskiego.

Milukow dając wyjaśnienia, oświadczył, iż słusznie wydalono go, gdyż musiał nazwać Szubińskiego nikczemnikiem.

Izba wydała na jedno posiedzenie Milukowa, Puriszkiewicza i Kierenskiego. Co zaś do Szubińskiego to Izba proponując wydalenia go odrzuciła 111 głosami przeciwko 108.

Nowy biskup.

Kolonja 27. Biskupem w Osnabrück wybrany został dr. Berning, proboszcz z Meppen.

Pożar teatru.

Orenburg 27. Spalił się teatr letni. W ogniu zginął stróż.

Napad na kasjera.

Charbien 27. Dziesięciu bandytów, przebranych za chłizyżków, napadli w nocy na powracającego z dworca do zarządu kasjera Blinowa, niosącego skrzynkę z 2-dniowym dochodem kolejowym w kwocie rb. 30,000. Zabici zostali Blinow i żołnierz z konwoju, drugi żołnierz ciężko ranny.

Ustąpienie Poincaré'go.

Paryz 27. Wat. Obłąkał się pogłoska jakoby Poincaré zamierzał złożyć urząd swój, o tleby socjalistom udało się przeprowadzić zniszczenie 3-letniej służby wojskowej.

Manewry floty francuskiej.

Paryz 27. Wat. Dziś rozpoczynają się na morzu Śródziemnym wielkie manewry floty francuskiej.

Przewrót w Albanji.

Medjolan 27. Według ostatnich sprawozdań z Durazzo, podczas ostatnich walk pomiędzy powstańcami i żandarmerją ks. Wiedla, padło po obudwu stronach około 100 ludzi.

Naczelnik powstańców albańskich oświadczył przed komisją międzynarodową:

„Nie chcemy mieć nic do czynienia z rządem, który każe zabijać wiernych ojczyźnie albańczyków i burzy nasze zagrody rodzinne.—Książę obrazil Essada bąsę i wszystkich mahometan albańskich. Czyn ten wymaga zemsty.”

Neapol 27. Jak słychać Essad bąsa przygotowuje się do powrotu do Albanji.

Rzym 27. Z Brindisi telegrafują: Rozeszły się tu pogłoski, iż powstańcy albańscy zaatakowali ponownie pałac książęcy w Durazzo. Ks. Wied wraz z rodziną uciek się miał znów na panzernik włoski.

Europa wobec przewrotu w Albanji.

Wiedeń 27. Wat. Dziś przybywa do Budapesztu ambasador francuski w Wiedniu. Znajdujący się tam już ambasadorowie niemiecki, rosyjski i włoski. Celem pobytu ich jest naradzenie się z nr. Berchtoldem w sprawie albańskiej.

Lasy płoń.

Londyn 27. Wat. Z Nowego Jorku donoszą, że obrzymi pożar zniszczył w Cleveland 8 mil kwadratowych lasu budulcowego.

Zatopienie kopalni.

Meksyk 27. Wat. Skutkiem zepsucia się wodociągu, woda zalała w kopalni w Santa Gertruda przyciem otęło 25 robotników.

Katastrofa lotnicza w Warszawie.

Dwie ofiary.

Podczas wtorkowych wlotów na polu Mokotowskim, wydarzył się wypadek, który pociągnął za sobą śmierć jednej osoby, a kalectwo drugiej. Oto okoliczności wypadku:

Od hangaru usiłował wzlecieć na „Newporcie” porucznik pułku lotniczego go, Birkó. Kiedy aparat już unosił się nieco, nagle rzucony gwałtownym podmuchem wiatru z całej siły w bok, wpadł na tłum, przyglądający, się co-

dziennie o tej porze wlotów.

Skutki uderzenia były straszne.

Poruszone siłą 75 koni śmigło ścięło pół głowy kilkunastoletniemu chłopcu i odrzuciło ja na odległość kilkadziesiąt kroków.

Jakaś kobieta z dziećmiem na ręku widząc grożące jej niebezpieczeństwo, zdołała dziecko swe uratować w ten sposób, że odrzuciła je na bok. Dzięki temu bohaterstwu wysiłkowi matka ocalała dziecko, lecz właśnie w chwili, gdy odrzucone dziecko znalazło się poza obrębem niebezpieczeństwa, śmigło uderzyło ja w rękę, powodując pęknięcie kości oraz bolesną ranę szarpaną.

Na miejsce katastrofy przybyło pogotowie oraz straż ziemiska.

Pogotowie odwoziło kobietę, która jak się okazało, nazywa się Florentyna Widelka, do szpitala Dzieciątka Jezus.

Przy zwłokach wyrostka papierów legitymacyjnych nie znaleziono.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś: Augustyna
Jutro: Teodjazy P. M. Marii Magdaleny
Wsch. słońca o g. 5 m. 50; Zachód o g. 8 m. 5
Diag. dnia 12 g. m. t. Przyp. dnia g. m. 41
Wiadomości historyczne
1507 Zygmunt Stary zawięta Sojusz z Węgry.
1591 Zamordowanie czerwica Dymitra
1646 Jan Kazimierz mianowany Królem.
1663 Bitwa pod Władką dowódcą Wincenty Koziół zginął

— Pierwsza Komunia św.

Wczoraj o godz. 9 rano na Jasnej Górze ks. pref. W. Kneblewski udzielił pierwszej Komunii św. uczniom i uczennicom częstochowskich szkół miejscskich. Uroczystość ta wywarła na dziewcząt wrażenie podniosłe.

— Kompanja z Garwolina.

W poniedziałek 1 czerwca wyruszy koleją do Częstochowy kompanja z parafji Garwolin w gub. Warszawskiej z proboszczem miejscowym ks. Wincentym Supremem i wikarjuszem na czele.

— Kompanja z Plockiego.

Donoszą nam, że w sobotę 6 czerwca przybędzie do Częstochowy kompanja z Plockiego złożona z 40 osób.

— Ruch pątniczy.

W dalszym ciągu z racji nadchodzących Zielonych Świątek przybyły na Jasną Górę następujące kompanje:

Z Ostrowy w gub. Kal. 215 osób, z Lambertowa w gub. Lub. 125 osób, z Kąkolowicy w gub. Lub. 150 osób, z Nieborowa w gub. Warsz. 400 osób, z Ułany w gub. Suw. 110 osób, z Garbowa w gub. Lub. 200, z Krasnosielca w gub. Łomż. 90 osób, z Trzebiszowa Łw gub. Lub. 32 osób, z Krasnostawu w gub. Lub. 122 osób, z Radzyna w gub. Suwał. 46 osób, z Kąkolowicy w gub. Lub. 50 osób, z Parzewca w gub. Siedlec. 50 osób, z Komarówki w gub. Siedlec. 500 osób, z Czemierników w gub. Łomżyń. 250 osób, z Ułany w gub. Siedlec. 84 osoby, z Końskowoli w gub. Lubel. 100 osób, z Sejnowy w gub. Siedlec. 44 osoby, z Międzyrzecza w gub. Siedlec. 120, z Radzyna w gub. Radom. 126, ze Stromic w gub. Radom. 139, z Głowaczewa w gub. Radomskiej 120 i z Pułtusza 120 osób.

Dzieci na Kolonje!

Na wezwanie Sekcji Kolonji Letnich rzucone na szpaltach pism miejscowych zaczęły ciągnąć całe szeregi dżiatwy chcące żyć wyczasu i świeżego powietrza na łonie natury, na wsi polskiej, pośród łąk, lasów i pól polskich. Zgłosiło się blisko trzysta osób mizeractwa, biedactwa, wychudłego i wędziatego. Kolonje letnie nie są w możności zaspokoić głodu świeżego powietrza wszystkich pociech, wybrały natomiast z nich te, które go najbardziej potrzebują. Dzisiaj wyjeżdża 25 dziewczynek mieszkalnych do Złotego Potoka, tej perły naszych okolic, gdzie piękno przyrody i gościnność hrabstwa Raczyńskich, wzajem ręce sobie podają i przyciągają dżiatwę częstochowskich suteryn i poddaszy. Wysłamy teraz dzieci mieszkalne, by później je-

szcze dać możność odetchnięcia i przyścia do zdrowia 25 dziewczynkom i chłopcom ze szkół elementarnych.

Chociaż więc tyle w tym roku zrobiły dla dobra naszych „milusińskich” przyszłość zasobniejsza w grosz pozwoli nam jeszcze większych dzieł dokonać w kierunku uzdrowienia młodego proletariatu. Mamy nadzieję na dobre plony „kwiatkowe” w dniu „Świętniczka” na Kolonje Letnie, który ma się odbyć w d. 14 p. m. Częstochowa pokaże w tym dniu swe serce i hojną rękę dla potrzeb społecznych, wysypie tyle kopiejek, ile będzie ziaren w każdym słoneczniku, aa Częstochowskie Kolonje Letnie.

Należy się podziękować lekarzom miejscowym pp. dr. dr. Wasilewskiemu, Szaniawskiemu, Stawickiemu i Kędziarskiemu za oględziny dzieci, dokonane w tym celu, by tylko dzieci, rzeczywicie potrzebujące, uzyskały możność wyjazdu do Złotego Potoka.

Dzisiaj po nabożeństwie w koś. par. św. Zygmunta o godz. 9 rano, pod opieką niestrudzonych pań Opiekunek dziewczynki udadzą się na stację kolei Herbsko-Kieleckiej, skąd poniesie je pociąg do uroczego zakątka ziemi Częstochowskiej.

Ks. W. Kneblewski.

Z Wystawy Sztuki.

Za kilka dni nastąpi otwarcie wystawy graficznej. Zśród artystów, którzy nadesłali swe prace wymienić należy: Rubczaka, Skoczyłasa, Stankiewiczównę, Madrala, Skotnickiego i innych. Wystawa zapowiada się nadrę interesująco.

— Z wczorajszego posiedzenia „Margarjtki”.

Wczorajszym obradom Komitetu organizacyjnego przewodniczył p. M. Jurakowski, który zasiadł za stołem prezydjalnym wespół z ks. W. Kneblewskim i trzymającym pióro p. L. Njeprzeckim. Po omówieniu spraw dotyczących strony technicznej urzędzenia dnia kwiatka przystąpiono do zbierania zapisów pań kwestarek i opiekunów tudzież do sformowania listy dyżurów i kwestji, których szczegół znajdują czytelnicy w sobotnim numerze naszego „Gońca Częstochowskiego.”

Fatalna omyłka.

Do ambulatorjum fabryki „Częstochowianka” zgłosiła się Ewa Binczakowa z półtorarocznym synkiem Józkiem, któremu po szeregowych oględzinach lekarz fabryczny dr. Kędziarski przepisał „Sirolin”. Z receptą d-ra K. matka chorego dziecięcia udała się do felczera fabrycznego Ignacego Gruszczynskiego, który wydał lekarstwo.

Po powrocie z ambulatorjum Binczakowa, zgodnie z przepisem lekarza, dała dziecku liżeczke lekarstwa, po pewnym jednak czasie stan chorego pogorszył się i dziecko na drugi dzień rano zmarło. Po sprawdzeniu lekarstwa okazało się, że Gruszczynski zamiast „Sirolinu” dał opium. W sprawie tej wdrożono dochodzenie śledcze, które prowadzi sędzia śledczy 3-go rewiru w pow. częstochowskim.

— Teatr amatorski w Truskolasach.

W niedziele 31 b. m. o godz. 4 po poł. w lokalu miejscowych Stowarzyszeń w Truskolasach w gub. Panki odbędzie się przedstawienie amatorskie Afisz zapowiada sztukę p. t. „Przetłubem”.

— Wyprawa warszawska.

Zapowiadana w większych dziennikach wyprawa obywatelska do Rzymu i Włoch południowych pod wodzą znanego literata i prelegenta Adama Koziańskiego, zjechała w komplecie, jak rzadko, dobranym, wczoraj do naszego miasta.

Przeważa licznie obywatelstwo z Warszawy i gub. warszawskiej, nie brak jednak przedstawicieli większych majątków ziemskich na Litwie, Wołyniu, Mińszczyźnie i Ukrainie. Szacunek dóbr ziemskich przez nich posiadanych dochodzi cyfry 11,000,000 rubli. Zapamiętaliśmy nazwiska Kretkowskich, Mańkowskich, Janowskich, Nowickich, Jarkowskich, Fabisiwiczów, Oczkowskich, Zwańskich i t. d. Dziś od świtu pielgrzymka cała w kaplicy z Cudow-

nym Obrazem Matki Boskiej Częstochońskiej, wystuchata Mszy św., zwi...

Dziś wyjeżdża po obiedzie w hotelu Angielskim do Krakowa w celu zwie...

Druza wyprawa do Lourdes przez Paryż, Wiedeń, Berlin, Genewę i t.d.

Sprawa 82.

Wczorajsze posiedzenie wypełniło w zupełności „ostatnie słowo“ oskarżonych.

Oskarżony Mazik, z powodu którego choroby sprawę onegdaj odłożono, wczoraj nie przybył do izby, i wobec...

Dzisiaj ostatnia czynność sądu przed wyrokiem — zredagowanie pytań.

Z zebrania kolarzy „Lutnia“ Na ostatniem ogólnem zebraniu członków sekcji kalarskiej przy Stow. śpiewaczym „Lutnia“ w Częstochowie...

Nagły zgon. Mieszkanka wsi Wapiennik w gm. Lipie, 34-letnia Julia Drosikowa zmarła na aneurizm serca.

Zebranie Straży ogniowej w Kłobucku.

W poniedziałek 1 czerwca o godz. 4 po poł. w lokalu własnym w Kłobucku odbędzie się ogólne zebranie członków...

Z walk w „Olimpij—Arenie“.

Z przyczyn niezależnych od dyrekcji ogrodu „Frascati“ wczoraj rozpoczęły się wieczory pierwszorzędných atrakcji...

W dziale atrakcyjnym na pierwszy plan wysunął się jedyny w swoim rodzaju kupiecista polski, ulubieniec Warszawy...

Z pośród zapaśników wczoraj walczyli: I—Roland i Wildman, który zwyciężył R. w 5 minut.

II—Tristensen i Poddubnyj, który zwyciężył T. w 13 m. 6 sekund i

III—Eskale z Teodorem Baganem, który zwyciężył E. w 19 min. 20 sek.

Na arbitra zaproszono p. J. Arnolda. W loży sędziowskiej siedzieli p.p. Szadurski, Stegeman, Serednicki i Bryl.

Dzisiaj walczą: I—dr. Raamze—Radames. II—Sedych—Roland.

III—Spevacek — Pietrzak.

Ofiary.

Na Schronienie św. Antoniego dla paralityków Natalia rb. 2.

Na najuboższych do uznania redakcji Natalia rb. 2.

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski.

Zakład Wodoleczniczy Dr. A. Chramca Tow. Akc. Zakopane-Tatry

Leczenie fizykalno — dyetetyczne, kąpiele borowinowe, gazo- we, elektryczne, Masaże, Gimnastyka. Elektryzacja Rentgen, Kąpiele słoneczne i powietrzane.

Otwarty cały rok, Kuchnia wykwinna Ceny: od 10 do 30 koron dziennie za pokój z utrzymaniem.

Sezon wiosenny i jesienny ceny niższe. Prospekty na żądanie gratis i franko.

Advertisement for Servus shoes featuring a cartoon character holding a sign that says 'PASTA do OBUWIA SERWUS NAJLEPSZA' and 'ZADAĆ WSZEDZIE ORYGINALNY W BIAŁYCH BLASZANKACH'.

Do wynajęcia od 1 Lipca r. b. 3 pokoje, kuchnia z wszelkimi wygodami w ogrodzie, Humbertowska 4, Barylski.

Doktor PAVEK BRONIATOWSKI Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34. Choroby skórne, włosów, powłok, weneryczne i Kosmetyka lekarska.

Skład Wyrobów Z. Marczyńskiej Tabaczożych Częstochowo, 2-ga Aleja № 23, Telefon № 682.

PUKOST C. Ch. Szmida w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca Skład Materjałów Aptecznych i farb Wacława ORŁA w Częstochowie, III Aleja 46.

Kanceljonowane Biuro Nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny w Częstochowie Teatralna 26.

Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochotniczki, Froebelanki, Bony. Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki.

Oraz Kursy dla Ochotniczek i Froebelank, Zapisy nowo wstępujących kandydatek oddzielnie od 9 rano do 6 pp. Po ukończeniu świadectwa i posady.

Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu. Łąka (siano) w miesiąc bajecznie zbiór corocznie oddaję. Wiadomość Hallinów, Szkolna róg Ciemnej.

Place do sprzedania przy ul. Szkolnej cena od 25 k. lokiec Bimro Komissowe 2. Aleja 33 1168

Letnie Gmieszkania słoneczne i suche do wynajęcia w Częstochowie przy stacji Koniopol w pobliżu lasu i rzeki wiadomość w Administracji Gońca 1828

Potrzebny wspólnik z kapitałem 500 rb. do sklepu spożywczo-galanteryjnego na prowincji wiadomość w Gońcu 312

Sprzedam sklep spożywczo dystrybucyjny dobrze prosperujący wiadomość w Adm. Gońca 314

Sprzedam magazyn kapeluszy punkt dobry klientela a wyrobio na Wiadomość w Adm. Gońca Częstochowockiego

Do sprzedania dom i sklep spożywczy tamże do wynajęcia sklep rocznieży Stawowa 12 u. Gońskiego. 1849

Zgubiony bilet wojskowy zapasu armii wydany przez Kaukazki osadny pułk Władysława Kielbasińskiego Znalazca raczy zwrócić Raków dom Biedy. 1850.

Letnie mieszkanie do wynajęcia Aleksander Strzałocki Droga Lisiniecka N. 13D. 1352.

Sprzedam dom na ul. Warszawskiej 122 z powodu powiększenia interesu do kupna potrzeba 2000 rubli Wiadomość w domu ul. Henryka dom Ciurzyńskiego tel. 6-21. 1376

Warsztat stolarski do sprzedania ul. Teatralna 34. Wiadomość u stróża

Potrzebny uczeń do sklepu aptecznego 3 Aleja 46.

Urządzenie sklepowe sprzedam Wiadomość w Gońcu. 1373

Potrzebna panienska do sprzedaży wody Sodowej Wiadomość w Apteczni Wiośnińskiego. 97

Samochód Karetka „Mors“ mało używana do sprzedania za połowę ceny. Wiadomość w Częstochowie 2 Aleja 42 m. 6. 95

Sklep jedyny w Piotrkowie z konfekcją damską, męską i dziecięcą; doskonałe prosperujący; do sprzedania z powodu wyjazdu. Cena przystępna. Wiadomość w Częstochowie Aleja 42 mieszkania 6. — 94

Lekcji udzielam przypasabiam na różne świadczenia Adres: 3 Aleja Nr. 57 Nikolażczuk. 1369

Oprawa obrazów tania poleca kategarnia M. Lipskiej

Najtańszysklepek komisyjny poleca świeży towar w dobrych warunkach, a mianowicie rękawiczki, kapelusze i t. d. także potrzebna dobra swiatka 8 Aleja 60.

Oddam na własność dzwuczynkę 2 i pół litnia Szkolna 21 Marya Sienicka. — 1370

Table with columns: Zaliczenia, Nr. nr. zalicz. kom. miejs., 1531 1541 1549 1580 1582 1594 1616 1619 1621 1532 1533 1634 1536 1540 1547 1551 1555 1558 1560

Table with columns: Nr. nr. zalicz. kom. bezpośred., 1355 1358 1404 1411 1412 1413 1344 1351 1356 1360 1371 1375 1376 1395 1397

Table with columns: Nr. nr. zalicz. zwycz. kom. miejs., 1640 3804 3816 3846 3942 3967 3986 4012 4057 4048 4058 4064 4074 4078 4049 4080 4096 4097 4123 4124 4154 4159 1741 3877 3913 3937 3983 4028 4031 4051 4038 4083 4086 4099 4100 4107 4107 4109 4128 4136 4137 4139 4160 4177 4211 3928 3929 3988 4013 4070 4042 4098 4129 4158 4178 4180 4188 4209 4210 4235

Wzajemny przedwakacyjne dla nowostępujących uczennic do wszystkich klas 7 klasowego gimnazjum żeńskiego z Prawami Szkół Rządowych Maryi SŁOWIKOWSKIEJ w Częstochowie Teatralna 24. Rozpoczyna się d. 16/29 maja Podania z dokumentami przyjmują kancelaria codz. w godzinach szkolnych.

„Inkasent—sprzedawca potrzebny do składu maszyn do szycia pensja i prowizja poręczenie tubkautcja. Pierwszeństwo fachowcom. Oferty pod „100“

Są do nabycia w księgarniach Malczewskiej i p. Lipskiej. Nowa rzecz ks. W. Kneblewskiego „Freski Dankwarta — Pieśń malarzka na sklepianach bazyliki Jasnogórskiej“. tegoż samego autora: „Wychowanie i szkoła.“

Advertisement for POSZUKUJE dostawców mleka do Zagłębia Dąbrowskiego od 500 garncy dziennie z okolicznych majątków i Częstochowy. Oferta z dokładnym podaniem warunków, składką w kancelarji Adwokata Bukowskiego Teatralna 24. 1374—

Advertisement for 70% RUBINIT oszczędności otrzymuje się przy używaniu preparatu

Advertisement for FARBARNIA JANSIKORSKI ul. Targowa M 25, róg Mikołajewskiej. Farbuje czysci i pierze garderobę damską męską i dziecięcą. Ceny niskie.

Advertisement for Garnitur mobilny używany sprzedam II Aleja 10 1371 i Kapusty białej szesdziesiąt pudł sprzedam Hotel Krakowski — 92.